

BELEVENIS TIPS

Meer dan 60
bezienswaardigheden
IN HET KINZIGTAL

Inhoud

Gengenbach

Historische stadskern	Pagina 4/5
Kerken	Pagina 6
Haus Löwenberg	Pagina 7
Vlotterij- en verkeersmuseum	Pagina 7
Narrenmuseum Niggelturm	Pagina 8
Museum Kinzigorturm	Pagina 8
Klooster van de Franciscanessen	Pagina 9

Biberach

Streekmuseum Kettererhaus	Pagina 9
---------------------------	----------

Nordrach

Nordrach belevenis	Pagina 10
Poppen- en speelgoedmuseum	Pagina 10

Zell am Harmersbach

Historische stadskern	Pagina 11
Ooievaarstoren	Pagina 12
Fürstenberger Hof	Pagina 12
Motor- en speelgoedmuseum	Pagina 13
Villa Haiss	Pagina 13
Zeller keramiek manufactuur	Pagina 14

Oberharmersbach

Historische voorraadschuur & Oude molen	Pagina 14
Gallus-zagerij & Lourdesgrot	Pagina 15
Brandenkopf met uitzichttoren	Pagina 15
Adventure midgetgolf	Pagina 16

Steinach

Streek- en branderijmuseum	Pagina 17
Voorraadschuur in het museum	Pagina 17
Kerk „Heilig Kreuz“	Pagina 18
Kapel Maria Schnee	Pagina 18

Haslach

Historische stadskern met vakwerkhuisen	Pagina 19
Rondleidingen in Haslach	Pagina 20
KZ-monument Vulkan	Pagina 20
Bezoekersmijn „Segen Gottes“	Pagina 21
Urenkopfturm	Pagina 22
Schwarzwälder klederdrachtmuseum / Oude Kapucijnenklooster	Pagina 23
Hansjakob-Museum im Freihof	Pagina 24

Mühlenbach

Parochiekerk St. Afra	Pagina 25
-----------------------	-----------

Hofstetten

Hansjakob-kapel	Pagina 26
-----------------	-----------

Hausach

Dorpskerk	Pagina 26
Openluchtmuseum mijnbouw „Erzpoche“	Pagina 27
Museum im Herrenhaus	Pagina 27
Burg Husen	Pagina 28

Fischerbach

Zonneteras en boomgaard	Pagina 28
-------------------------	-----------

Gutach

Kunstmuseum Hasemann-Liebich	Pagina 29
Zomerrodelbaan	Pagina 29
Schwarzwälder openluchtmuseum Vogtsbauernhof	Pagina 30
Park met alle zintuigen	Pagina 31
Adventuregolf	Pagina 31

Hornberg

Schlossberg en PanoramaPark	Pagina 32
Schwarzwälder Pilzlehrschau	Pagina 33
Stedelijk Museum	Pagina 33
Openluchttheater Hornberg	Pagina 34

Lauterbach

Bergkapel	Pagina 35
Mooswaldmolen	Pagina 35

Wolfach

Historische stadskern	Pagina 36
Museum in het kasteel	Pagina 37
„Das Original“	Pagina 37
Kasteelruïne „Schlössle“	Pagina 38
Kerken in Wolfach	Pagina 38
Dorotheenhut	Pagina 39
Mineralienhalde Grube Clara	Pagina 40

Schiltach

Apothekenmuseum	Pagina 40
Schüttesägemuseum	Pagina 41
Historische stadskern	Pagina 42/43
Museum op de markt	Pagina 44
Hirschgrund Zipline Area Schwarzwald	Pagina 45
Hansgrohe Aquademie	Pagina 46/47

Schenkenzell

Ruïne Schenkenburg	Pagina 48
Kloosterkerk en -museum Wittichen	Pagina 48

Wandelen, fietsen, zwemmen

Fiets- en wandelparadijs	Pagina 49
Belevenispaden voor gezinnen	Pagina 50/51
Openluchtwembaden	Pagina 51

 geschikt voor gehandicapten	 parkeerplaats	 W-LAN
 WC voor gehandicapten	 parkeerplaats voor campers	 taal Engels
 WC	 indoor	 taal Frans
 café	 outdoor	 taal Nederlands
 gastronomie / snackbar	 huisdieren toegestaan	 taal Italiaans
 met airco	 mogelijkheid tot boodschappen doen	 taal Spaans
 korting museumpas	 korting Konus gastenkaart	 korting SchwarzwaldCard

Engelsteeg

Een van de mooiste „Städtle“ van Duitsland, aldus de reisgids. Wie de stadskern van Gengenbach betreedt, heeft het gevoel in een filmdecor te zijn: vakwerkhuisen zo ver het oog reikt, in een harmonische onderlinge verbinding torens, poorten, hoekjes en smalle steegjes. Niet voor niets een van de populairste bestemmingen voor dagtrips in het Zwarte Woud. De onder monumentenzorg staande oude stadskern nodigt tot een wandeling

met historisch belangrijke aspecten uit, langs barokke patriciërshuisjes en het imposante raadhuis, aan de voet waarvan de ridder op de marktfontein de wacht houdt, en in de romantische steegjes waar de tijd stil schijnt te staan. Alleen in de oude stadskern presenteren vier musea bijzondere tentoonstellingen van de vlotterij via verdedigingsmethodes tot aan zotternij en kunst van wereldklasse.

Een bezienswaardigheid is ook het voormalige kloostercomplex en daarnaast de hoog oprijzende toren van de stadskerk St. Marien – een van de mooiste barokke kerktorens van Zuid-Duitsland. Ook de stadsmuur met borstwering, plechtige Kinzig- en Obertorturm, die de weerbare vestiging uit die tijd laat vermoeden, getuigt van het rijke verleden van Gengenbach. De wijze van leven en het zinnelijk genot vindt men ook à la carte: selecte Gengenbacher wijn, typisch Badische keuken of gourmet-specialiteiten. Hier groeit datgene wat op tafel komt direct voor de huisdeur.

Bovenste poort Gengenbach

Lotharmonument op de Siedigkopf

In de zijden dan het echte Zwarte Woud. Prachtige boerderijen en een unieke natuur tussen wijnstokken en Zwarte Woud. Pure natuurbelevnis is ook de geslaagde combinatie met kunst. Zeer bezienswaardig zijn de openlucht tentoonstellingen van de kunstenaarskring ARTIST in de wijnberg of aan de Philosophenweg. Imposant is het „Lothar Denkmal“ op de Siedigkopf met een fantastisch panorama. De 12 m hoge sculptuur van de kunstenaar Nobert Feger herinnert aan de „kerstorkaan“ in 1999.

poppenhuisjes“. Het geheel ligt midden in een schitterende kerstmarkt tussen vakwerkhuisen, torens en poorten.

Vensteropening:

30.11. – 23.12.: dagelijks om 18.00 uur Kaderprogramma vanaf 17.00 uur en op het weekend vanaf 15.00 uur te bezichtigen tot 06.01.

Kerstmarkt:

30.11. – 23.12.:
maandag – vrijdag: 14.00 – 20.00 uur
zaterdag + zondag: 12.00 – 20.00 uur

Gengenbacher adventskalender

In de Adventsperiode verandert het raadhuis in het grootste adventskalenderhuis ter wereld. Werken van internationaal gerenommeerde kunstenaars van Chagall tot Warhol veranderen het in een uniek wintersprookje in een unieke „coullisse met

Gengenbach

Kultur- und Tourismus GmbH
 Im Winzerhof
 77723 Gengenbach
 Telefoon +49 (0) 78 03 / 93 01 43
 Fax +49 (0) 78 03 / 93 01 42
tourist-info@stadt-gengenbach.de
www.gengenbach.info

MUSEUMS
MÜßERS

Gengenbach

WC

WC

WC

WC

WC

WC

GB

F

NL

I

E

Kerken

Stadskerk St. Marien

Het prachtige silhouet van Gengenbach wordt enerzijds mede gekenmerkt door de St. Martinskerk, een in de Ortenau unieke „Chorturmkerche“, anderzijds door de voormalige abdijkerk van de Benedictijnen en huidige parochiekerk. Hierbij sluit zich het kasteelachtige abdijgebouw aan, waarin zich tegenwoordig de pastorie en een school voor hoger beroepsonderwijs bevinden.

Kerk St. Martin

De Martinskerk (15e eeuw) toont in de kerkruijme eenvoudige barokkunst; de janusvormige dubbele zichtbare orgelkas is onder de Badische barokorgels iets heel bijzonders. De klokkentoren van de stadskerk is een grandioos meesterwerk

van de torenbouw van de Zuid-Duitse barok; in het drieschepige godshuis (12e eeuw) ontvouwt zich voor de bezoeker een bonte wereld van schilderijen en sculpturen met motieven uit de heilsgeschiedenis. (Her-romanisering 1892-1906). Met zijn klanken vult het op een na grootste orgel uit de Romantiek van Baden (38 registers) de „Basilika im Kinzigtal“.

De tuin in het binnenhof alsmede de kruidentuin herinneren op hun wijze aan de kloostertijd. Bij de wandeling op het Berge zijn een bezoek aan de Jakobuskerk (17e eeuw) en de ernaast gelegen Heiliggrabkapel, alsmede het uitzicht over het Städtle en het landschap van het Kinzigtal de moeite waard.

Gengenbach

**Kath. Kirchengemeinde
Vorderes Kinzigtal St. Pirmin**
Benedikt-von-Nursia-Str. 1
77723 Gengenbach
Telefoon +49 (0) 78 03 / 22 74
Fax +49 (0) 78 03 / 76 56
gengenbach@kathvk.de
www.kath-vorderes-kinzigtal.de

www.MittlererSchwarzwald.de

Haus Löwenberg

Museum Haus Löwenberg

In het hartje van de oude stadskern van Gengenbach in een patriciërshuis uit de 18e eeuw biedt het museum Haus Löwenberg tentoonstellingen op hoog niveau en bijzondere evenementen. Het accent ligt daarbij op wisseltentoonstellingen over hedendaagse kunst, schilderkunst, fotografie en objectkunst. Rondleidingen, lezingen, matineeën en workshops spreken een breed spectrum aan bezoekers aan. De in de tentoonstellingsruimtes ingevoegde kinetische objecten zijn eilandjes om een pauze te maken, rond te kijken en zich te verbazen - in de adventstijd

corresponderend met de adventskalender. De museumwinkel vult de presentaties door zijn buitengewoon aanbod aan.

Openingstijden: alleen tijdens een tentoonstelling geopend.
dinsdag - vrijdag: 11.00 - 17.00 uur
za., zo. en feestdagen: 13.00 - 18.00 uur

Gengenbach

Museum Haus Löwenberg
Hauptstr. 13 / Am Marktplatz
77723 Gengenbach
Telefoon +49 (0) 78 03 / 930-141 u. -143
www.museum-haus-loewenberg.de
www.gengenbach.info

Entree

Vlotterij- en verkeersmuseum

Foto: Thomas Hezel

Het museum bevindt zich in het onder monumentenzorg staande baanwachtershuisje bij de Kinzigbrug. Zwaartepunten van de tentoonstelling:

- vlotterij op de Kinzig en elders
- de Kinzig als waterweg en leefruimte
- handel op het gebied van bos en hout
- mediaruimte: documentaires over de genoemde thema's
- bijzondere expositie: „Fascination Schwarzwaldbahn“
- AUDIOGUIDES in het Engels, Frans en Duits

Openingstijden:

april - oktober:

za. 14.00 - 17.00 uur

zo. 10.00 - 12.00 uur + 14.00 - 17.00 uur
Rondleidingen: het hele jaar speciale rondleidingen voor groepen op afspraak.

Gengenbach

Flößerei- und Verkehrsmuseum
Grünstr. 1 (bij de Kinzigbrug)
77723 Gengenbach
Telefoon +49 (0) 78 03 / 37 64
mail@floesserei-museum.de
www.floesserei-museum.de

Entree

Narrenmuseum Niggelturm

...het mooiste carnavalsmuseum van Zuid-Duitsland. In de middeleeuwse verdedigingstoren uit de 14e eeuw is op 7 etages een met veel liefde ingericht narrenmuseum gehuisvest. De bezoeker ervaart aanspouwelijk het verloop van het bekende Gengenbacher Fasend (carnaval) en ziet maskers en kostuums uit de hele Zwabisch-Alemanische streek.

Een multimedia-show en het uitzicht vanaf de toren op het stadje maken het geheel tot een bijzondere belevenis.

Openingstijden: 01.04. - 31.10:
woensdag + zaterdag: 14.00 - 17.00 uur
zon- en feestdagen: 11.00 - 17.00 uur
Tijdens de advent dagelijks geopend.
Speciale rondleidingen op afspraak.

Gengenbach

Kultur- und Tourismus GmbH
Im Winzerhof, 77723 Gengenbach
Telefoon +49 (0) 78 03 / 93 01 43
mail@narrenmuseum-niggelturm.de
www.narrenmuseum-niggelturm.de

MUSEUMS MUSEEN

WC Entree

Klooster van de Franciscanessen

Op het uitgestrekte kloosterterrein met kloostertuin bevinden zich het paramentenmuseum (museum voor sacrale textielkunst), de zeer interessante Mutterhauskirche uit de neobarok alsmede de door de kunstenaar Eberhard Münch ingerichte „Ruimte van de stilte“. In de kaarsenwerkplaats met hieraan aangesloten de kloosterwinkel kan men de zusters bij de artistieke kaarsenversiering over de schouder kijken. In het kader van de rondleidingen worden ook veel wetenswaardigheden over de geschiedenis van en het leven in het klooster verteld.

Openingstijden kloosterwinkel en kaarsenwerkplaats:
maandag - vrijdag:
8.30 - 11.30 uur + 13.00 - 17.00 uur
Rondleidingen: het hele jaar voor groepen op afspraak. Koffie met gebak op voorbestelling.

Gengenbach

Kloster der Franziskanerinnen vom Göttlichen Herzen Jesu
Ingang: Scheffelstraße 1
77723 Gengenbach
Telefoon + 49 (0) 78 03 / 807-769
Sr.ulrike.mthg@gmail.com
www.franziskanerinnen-gengenbach.de

WC Entree gratis

Museum Kinzigtorturm

De „Wehr-Tor-Turm“ [verdedigings-poort-toren] uit de 13e eeuw toont op 6 etages de weerbare verdedigingsgeschiedenis van de voormalige vrije rijksstad Gengenbach sinds haar vestiging omstreeks 1230 na Chr.

Vanuit de Türmerstube heeft men een heerlijk uitzicht over de historische stad met haar vakwerkhuisen.

Openingstijden:
mei - oktober:
zaterdag: 14.00 - 17.00 uur
zon- en feestdagen: 10.00 - 12.00 uur
+ 14.00 - 17.00 uur
In de advent: dagelijks 15.00 - 18.00 uur
Speciale rondleidingen op afspraak

Gengenbach

Bürgergarde Gengenbach e.V.
Thomas Adam
Reichenbachtal 47, 77723 Gengenbach
Telefoon +49 (0) 78 03 / 71 18
1.vorsitzender@buergergarde-gengenbach.de
www.buergergarde-gengenbach.de

WC Entree

Streekmuseum Kettererhaus

Het „Kettererhaus“, genoemd naar zijn laatste eigenaar, de „Kettererschmied“, is een van de oudste en mooiste bouwwerken in het Kinzigtal. De vakwerkbouw laat kenmerken in de constructie uit de 17e eeuw zien. Tegenwoordig is hier het streekmuseum van Biberach gehuisvest. Een rondgang leidt u door de verschillende levenswerelden in het idyllische dorp Biberach in het Zwarte Woud. Ontdek wetenswaardigheden over de omstandigheden hoe de mensen vroeger gewerkt en gewoond hebben en ervaar meer over hun gebruiken en gewoontes alsmede over hun verenigingsleven.

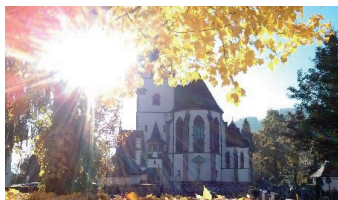
Openingstijden:
mei - oktober:
dinsdag: 15.00 - 17.00 uur
ledere 1e en 3e zondag van de maand:
11.00 - 13.00 uur
Op aanvraag zijn speciale openingstijden en rondleidingen mogelijk.

Biberach

Heimatmuseum Kettererhaus
Hauptstr. 34, 77781 Biberach
Nadere informatie en inlichtingen:
Tourist-Information Biberach
Hauptstraße 27, 77781 Biberach
Telefoon +49 (0) 78 35 / 63 65-11
tourist-info@biberach-baden.de
www.biberach-baden.de

Entree gratis

Nordrach belevenis

Parochiekerk St. Ulrich

Groeten van Moospfaff

Onze bijzondere belevenissen:

- demonstraties in de historische Maile-Gießler-molen
- bonbons proeven
- rondleidingen door het poppen- en speelgoedmuseum
- wandelingen met gids
- lezing kruidensprookjes in de kruidentuin
- rondleiding door de kruidentuin
- „Wereld van de kruiden“ workshop
- lezingen in het poppenmuseum
- lezingen in de tuin rondom het poppenmuseum
- Kurconcerten

Nordrach

Alle informatie en termijnen:
Touristen-Info Nordrach
Im Dorf 26
77787 Nordrach
Telefoon +49 (0) 78 38 / 92 99 21
touristen-info@nordrach.de
www.nordrach.de
facebook: „Luftkurort Nordrach“

Poppen- en speelgoedmuseum

Te gast bij vrienden

De imposante collectie van Gaby Spitzmüller met meer dan 3500 poppen, marionetten, historische modelauto's, poppenkeukens, winkeltjes en rareiteiten is hier gehuisvest.

Laat u zich in de kindheid verplaatsen. Ontdek het museum op uw eigen

houtje of met een van onze spannende rondleidingen of lezingen.

Openingstijden: zaterdag, zondag,
feestdagen: 14.00 - 17.00 uur
juli - half september: dagelijks.

Nordrach

Puppen- und Spielzeugmuseum
Im Dorf 76
77787 Nordrach
Telefoon +49 (0) 78 38 / 12 25
oder +49 (0) 78 38 / 92 99 21
Informatie ook bij de
Toeristische informatie

Historische stadskern

Stedelijk klair in Zell am Harmersbach

Middeleeuwse vakwerkhuisen en gevels in Jugendstil, schilderachtige hoekjes en steegjes, kleine winkeltjes en horeca: daarom is Zell zo aantrekkelijk.

Veel gebouwen in de stad herinneren tegenwoordig nog aan de geschiedenis van de toendertijd kleinste rijksstad in het heilige Romeinse rijk van de Duitse natie. Sommige dingen roepen zelfs nog herinneringen op aan de stichting van de stad in het jaar 1330: bijvoorbeeld de markante oeveraastoren in het centrum, de Hirschturm – vroeger Bastionsturm of de “oude waskeuken” – de eerste wassalon van de stad, waar de huisvrouwen onder grote inspanning in de Gewerbebach gewassen en daarbij over alles en nog wat geroddeld hebben.

Standbeeld van Maria in de Bedevaatskerk

Zell a.H.

Tourist-Information
Hauptstraße 19
77736 Zell am Harmersbach
Telefoon +49 (0) 78 35 / 63 69 - 47
tourist-info@zell.de
www.zell.de

Belangrijk: Zell wordt al vroeg een bedevaartsoord, de bedevaatskerk „Maria zu den Ketten“ behoort tot de grootste bedevaatskerken van het Zwarte Woud.

Wanneer u ons Städtle op eigen houtje wilt ontdekken, dient u de aanwijzingen op de grond te volgen. Hier ontdekt u de historische highlights van Zell.

Tip: mei - oktober dinsdags gratis rondleidingen door de stad

www.MittlererSchwarzwald.de

www.MittlererSchwarzwald.de

Ooievaarstoren

Ooievaarstoren-museum

De bijna 700 jaar oude ooievaarstoren is het kenmerk van de stad Zell am Harmersbach en is sinds 1960 stadsmuseum.

In de middeleeuwen deed de toren dienst als hongercel en kerker. De gevangenis met schandeklok, duimschroef en andere folterinstrumenten alsmede 3500 tentoonstellingsobjecten over het thema ambacht, foto's, mineralen en munten, een oud poppenhuisje, klokken uit het

Zwarte Woud en servies van het Zeller keramiek kan men in de tentoonstelling bewonderen.

Highlights: mechanisch muziekinstrument „Orchestrion Zamba“ en de Basler Totentanz van terracotta.

Zell a.H.

Storchenturm-Museum
Kanzleiplatz
77736 Zell am Harmersbach
Telefoon +49 (0) 78 35 / 63 69 - 47
tourist-info@zell.de
www.zell.de

Entree

Motor- en speelgoedmuseum

Walter Breig in actie

Een lust voor het oog voor motorfans is het museum van Walter Breig in Zell a. H. Meer dan 80 originele motorfietsen uit negen decennia zijn hier te zien. Hier kan de tijdgeest van de gemotoriseerde tweewielers van nabij gevoeld worden. En het hart van iedere motorrijder en verzamelaar zal er beslist sneller van gaan

kloppen. De tweewielers zijn allemaal zelf met veel liefde hersteld. Bovendien zijn er meer dan 2000 tentoonstellingsobjecten van blikken speelgoed, speelgoedauto's, -motorfietsen, -koetsen en ook de goede oude trein mag niet ontbreken! Een waar genoegen voor kinderen en volwassenen.

Zell a.H.

Breig's Motorrad- und Spielzeugmuseum
Hauptstraße 2
77736 Zell am Harmersbach
Telefoon +49 (0) 78 35 / 42 67 801
info@breigs-museum.de
www.breigs-museum.de

Entree

Zell am Harmersbach

Fürstenberger Hof

Fürstenberger Hof

In het streekmuseum Fürstenberger Hof in Zell-Unterharmersbach krijgt u een indruk van het dagelijks leven van 50, 100 of zelfs 300 jaar geleden van boeren uit het Zwarte Woud. Sinds 1974 is het typische Kinzigtäler boerenhuis een streekmuseum. Woning, stal en schuur - alles onder één dak. Wat uw oog zoal niet

ontdekt in het allegaartje van door boeren gebruikte voorwerpen uit 300 jaren. Compleet ingericht alsof de familie alles heeft laten staan en liggen, zo kan men dit leven naspeuren en beleven.

Zell a.H.

Ortsverwaltung Unterharmersbach
Steinrücken 5
77736 Zell am Harmersbach
Telefoon +49 (0) 78 35 / 42 69 23-0
unterharmersbach@zell.de
www.zell.de

Entree

Villa Haiss

Museum Villa Haiss

Moderne kunst in het „Städle“ van het Zwarte Woud met ruim 120 werken van fotografen, schilders, beeldhouwers, grafici en objectkunstenaars. Walter Bischoff organiseert sinds 1997 in de grote ruimtes van de voormalige fabrikantenvilla Haiss tentoonstellingen. Laat u inspireren door de grote variatie aan internationale kunst uit 60 jaren. Een blikvanger is het 6 meter brede,

3,40 meter hoge bont beschilderde stuk uit de Berlijnse muur. Het buitengewone object uit de jongste geschiedenis verrijkt het brede spectrum van hedendaagse kunst, die de kunsthandelaar Walter Bischoff in zijn museum presenteert.

Zell a.H.

Museum Villa Haiss
Am Park 1
77736 Zell am Harmersbach
Telefoon +49 (0) 78 35 / 54 99 87
museum-villa-haiss@artbischoff.com
www.artbischoff.com

Entree

Zeller keramiek manufactuur

Handgeschilderd Hahn und Henne

De Zeller keramiek manufactuur (opgericht in 1794) is een van de oudste manufacturen van Duitsland. Haar meest bekende decor „Hahn und Henne“ veroverde vanaf 1898 de wereld. Naast dit traditionele servies produceert de Zeller keramiek manufactuur vele met de hand geschilderde decors in de moderne landhuisstijl.

De verkoopruimte presenteert de decors en vormen en nodigt tot winkelen uit. In de tentoonstelling in het museum kunnen bezoekers objecten uit meer dan 200 jaar

geschiedenis van de firma bewonderen en de schilderessen bij hun werkzaamheden gadeslaan.

Openingstijden: dagelijks 9.00 - 17.30 uur
Informatie over openingstijden op zon- en feestdagen en aanbiedingen om zelf mee te doen vindt u onder www.zeller-keramik.de

Zell a.H.

Zeller Keramik Manufaktur GmbH & Co. KG
 Hauptstraße, 77736 Zell a.H.
 Telefoon +49 (0) 78 35 / 786 0
 Fax +49 (0) 78 35 / 786 52
info@zeller-keramik.de
www.zeller-keramik.de

Historische voorraadschuur & Oude molen

Historische voorraadschuur

Op de Rathausplatz in Oberharmersbach staat de uit het boerenleven stammende erfenis van een typisch dorp uit het Zwarte Woud in het middelpunt. Met de uit het jaar 1761 stammende voorraadschuur, de molen – met een maalstoel uit de 19e eeuw en het bakhuis geeft het museumterrein een uitstekende indruk van de leef- en werkwijze uit lang vervlogen tijden. De tentoonstellingsobjecten werden door de bevolking ter beschikking gesteld.

Openingstijden:
mei - oktober: iedere dinsdag + zaterdag
16.30 tot 18.00 uur, extra openingstijden worden in de evenementenkalender van de gemeente gepubliceerd.

Oberharmersbach

Tourist-Information
 Dorf 60
 77784 Oberharmersbach
 Telefoon +49 (0) 78 37 / 277
tourist-info@oberharmersbach.net
www.oberharmersbach.de

Entree gratis

Gallus-houtzagerij & Lourdesgrot

Gallus-houtzagerij

De Gallus-houtzagerij ligt aan de ingang van het Zuwälder dal en diende als hofzagerij voor de verwerking van boomstammen met behulp van de kracht van het water. Het gebouw ontstond in het jaar 1834, is tegenwoordig van informatieborden voorzien en als klein museum ingericht. Daarom is een bezichtiging altijd mogelijk. Bovendien worden in de goed functionerende houtzagerij regelmatig demonstraties gehouden. Datums worden in de evenementenkalender van de gemeente gepubliceerd. Direct tegenover

de houtzagerij ligt de Lourdesgrot, die in 1926 gebouwd is. Ze moet ervoor zorgen dat het aandenken aan de gevallen en vermiste mensen van de beide wereldoorlogen steeds present is.

Speciale rondleidingen en rondleidingen met groepen op aanvraag: Gallushof Familie Lehmann Tel. +49 78 37 / 92 28 71

Oberharmersbach

Tourist-Information
 Dorf 60
 77784 Oberharmersbach
 Telefoon +49 (0) 78 37 / 277
tourist-info@oberharmersbach.net
www.oberharmersbach.de

Entree gratis

Brandenkopf met uitzichttoren

De Brandenkopf - in de regio aan de top

De Brandenkopf is met 945 m boven NAP de hoogste top van het middelste deel van het Zwarte Woud. Het panorama vanaf de ca. 30 m hoge uitzichttoren brengt het Rijndal, de Vogezen en bij goed zicht de Alpen een stuk dichterbij. Naast de toren van zandsteen maken het bergrestaurant met onderkomen voor wandelaars en de speeltuin alsmede talrijke wandelwegen en mountainbike-trajecten de Brandenkopf tot een populaire

bestemming voor een excursie. Ook winterwandelingen zijn langs de met borden aangegeven routen met sneeuwschoenen mogelijk. Wandelaars op het bekende lange afstand wandelpad „Westweg“ bereiken de Brandenkopf op etappe 6 – van de Harkhof in richting Hausach.

Oberharmersbach

Tourist-Information
 Dorf 60
 77784 Oberharmersbach
 Telefoon +49 (0) 78 37 / 277
tourist-info@oberharmersbach.net
www.oberharmersbach.de

Adventure Midgetgolf

Spel..plezier..spanning.. Langer, breder en BANEN BETREDEN is hier het parool. Beleef in een prachtige omgeving 18 banen die vooral regionale omstandigheden als thema hebben. Idyllisch complex met het karakter van een tuin, Fengshui en met veel liefde met natuurlijke materialen aangelegd. Ook voor diegenen die alleen maar heerlijk willen uitrusten, bieden we in ons mooie tuinrestaurant diverse kleine lekkernijen tegen gezinsvriendelijke

prijzen, terwijl de kinderen in de speeltuin kunnen ravotten.

Openingstijden:

hoofdseizoen: dagelijks 10.00 - 20.00 uur
naseizoen: dagelijks 12.00 - 19.00 uur

i

Oberharmersbach

Adventure Minigolf
Talstr. 68
77784 Oberharmersbach
Telefoon +49 (0) 78 37 / 9 22 34 60
info@adventure-minigolfpark.de
www.adventure-minigolfpark.de

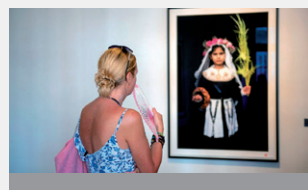
Entree

WC ♿ ♾ ♻ ♻ ♻ ♻ ♻

KONUS en SchwarzwaldCard

Met KONUS gratis naar de attracties voor de dagtrips!
Wanneer u in het Kinzigtal overnacht, kunt u van bussen en treinen, ook voor langere trajecten, gratis in het Zwarte Woud gebruik maken. De optimale gratis-service voor uw dagtochtje!

De SchwarzwaldCard is een koopkaart die in het hele vakantiegebied vele voordelen en gratis entree biedt. Bijzonder interessant is de kaart voor mensen met veel ondernemingslust die niet te veel geld willen uitgeven en het Zwarte Woud drie dagen lang bijzonder intensief willen beleven.

i

Meer informatie:
Telefoon + 49 (0) 761 8964693
www.konus-schwarzwald.info

i

Meer informatie:
Telefoon + 49 (0) 761 896460
www.schwarzwald-tourismus.info

Streek- en branderijmuseum

Naast het herkenningsteken van Steinach, het vakwerkhuis „Schwarzer Adler“ (1716), bevindt zich het streek- en destilleermuseum. De tentoonstelling is onderverdeeld in verschillende thema's. Zo vindt u op het gebied van geschiedenis, zeden en gebruiken een ingerichte boerenwoning, iemand die inheemse klederdracht toont en de „Klausenbigger-Figuren“. Een collectie van mineralen en de „Flößerecke [het hout werd toen over de rivieren in het Zwarte Woud hierheen getransporteerd]“ bevinden zich eveneens op de begane grond. De zolderetage is aan het handwerk en het boerenleven

gewijd. Een meer dan 100 jaar oude kleine destilleerderij toont een belangrijke bedrijfstak van de boeren in onze regio. Bovendien wacht de bezoeker een jaarlijks wisselende speciale tentoonstelling en een tentoonstelling met kribben tijdens de Advent.
Openingstijden: mei tot oktober
woensdag: 10.00 - 12.00 uur + 1e en 3e
zondag in de maand 16.00 - 18.00 uur

i

Steinach

Tourist Info Steinach
Kirchstr. 4, 77790 Steinach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 91 98 13
Fax +49 (0) 78 32 / 91 98 20
info@steinach.de
www.steinach.de

P H Entree gratis

Voorraadschuur museum

Om de voorraadschuur van het Schwendenseppenhof in Welschensteinach voor het verval te bewaren, werd hij in 2001 compleet met behulp van de oude technieken gerestaureerd. Het metselwerk bestaat uit natuurstenen waarvan de voegen met leem gevuld werden. Het plafond van de kelder werd met in leem 'gebade' staken afgetimmerd en het dak werd met stro bedekt. De uit de 18e eeuw stammende opslagruimte is in zeer goede staat. Hij werd later ingevoegd, de voorraadschuur zelf is nog veel ouder. Hij doet nu dienst als museum, waar alles te zien is wat vroeger het boerenleven in Welschensteinach

uitmaakte. Reeds lang vergeten agrarische toestellen en gereedschap, huishoudelijke voorwerpen en werkkleding alsmede de inheemse klederdrachten. Bovendien zijn religieuze foto's en voorwerpen alsmede dingen uit het leven op school en in verenigingen tentoongesteld.
Openingstijden: na telefonische afspraak
tel. +49 78 32 / 10 94 of +49 78 32 / 23 92

i

Welschensteinach

Tourist Info Steinach
Kirchstr. 4, 77790 Steinach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 91 98 13
Fax +49 (0) 78 32 / 91 98 20
info@steinach.de
www.steinach.de

P H Entree gratis

Kerk „Heilig Kreuz“

Een van de mooiste barokkerken en de enige kerk met een toren in de vorm van een ui staat in Steinach. De fundamenten van de onderbouw van de toren stammen uit de tijd omstreeks 1150. Als enig overblijfsel uit de gotiek vinden we in het souterrain van de toren het tabernakel van omstreeks 1480. In de huidige vorm stamt de parochiekerk uit het jaar 1750. Bijzonderheden in het interieur zijn o. a. het opgelost schijnende hoogaltaar, de beide zijaltaren, een „Onze-Vader-foto“ en een middeleeuwse piëta naast de kansel. De beeldhouwer Joseph

Kaltenbach schiep enkele exemplaren van de fraaie plasticen. In volle glans straalt de kerk sinds de laatste renovatie. Daarbij werden de eenvoudige lichtornamenten compleet in stijl door luisterrijke kroonluchters vervangen.

Openingstijden:
dagelijks: 9.30 – 18.00 uur
en tijdens de godsdiensten

i

Steinach

Tourist Info Steinach
Kirchstr. 4, 77790 Steinach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 91 98 13
Fax +49 (0) 78 32 / 91 98 20
info@steinach.de
www.steinach.de

Entree gratis

Kapel Maria Schnee

Door een omvangrijke en dure renovatie van voorjaar tot eind 2015 kon de kapel, waarvan de kerk „Santa Maria ad Nives“ in Rome voorbeeld is, als fraai historisch kleinoord worden bewaard.

Het oudste gedeelte van de „Sneeuwkapel“, de huidige koorruimte, werd vermoedelijk in de laatgotiek in de tweede helft van de 15e eeuw gebouwd en in de „Waydbrief“ in 1522 voor het eerst vermeld. Het op de stijl van de barok georiënteerde lange hoofdgedeelte werd in de jaren 1715-1716 gebouwd en

beide delen werden op elkaar afgestemd. Een uit het begin van de 18e eeuw stammend barokaltaar luistert het kleine godshuis op, dat door zes glas-in-lood-ramen verlicht wordt. Cultureel waardevol is de cassette van hout uit het jaar 1785 met 42 zinnebeelden van de „Lauretanische Litanei“.

Openingstijden:
mei - oktober: zondag 9.00 - 18.00 uur

i

Steinach

Tourist Info Steinach
Kirchstr. 4, 77790 Steinach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 91 98 13
Fax +49 (0) 78 32 / 91 98 20
info@steinach.de
www.steinach.de

Entree gratis

Historische stadskern met vakwerkhuisen

Raadhuis / weekmarkt

Haslach is een zeer oude stad, een eerste vestiging van mensen is reeds in de tijd van de Romeinen bewezen. De eerste bloei beleefde Haslach in de 13e eeuw, toen het stadje, zetel van de zgn. bergrechter, centrum van het gebied van de zilvermijnbouw werd. Vanaf de 17e eeuw ontwikkelde Haslach zich verder als marktstad. Haar voor de toenmalige tijd brede marktstraten en pleinen zijn tot

van de „Deutsche Fachwerkstraße“, de „eredivisie“ van Duitse steden. Met bijna 60 speciaalzaken, cafe's en restaurants

Goldener Winkel

op een oppervlakte van de middeleeuwse stad die maar net een doorsnee van 300 m binnen de stadsmuren heeft, geldt Haslach als zeer levendige bestemming van een uiterst interessant dagtochtje.

Metzgergasse

op de dag van vandaag volledig bewaard gebleven en verlenen samen met de nauwe woonstraatjes en steegjes van de handwerkers de oude schilderachtige stadskern een uniek flair. Haslach is lid

i

Haslach

Tourist-Info Haslach
Klosterstr. 1
77716 Haslach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 706 172
www.haslach.de

Rondleidingen in Haslach

Haslacher stadsgidsen (m/v)

Saukarle van de varkenshoeder-tour

In een rondleiding van anderhalf uur ervaart u op informatieve en onderhoudende wijze alles over het „Toen en nu“ van het schilderachtige stadje in het Zwarte Woud.

Bijzonder populair zijn de rondleidingen over bepaalde thema's en over kostuums zoals „Vroedvrouwen-tour“, „Varkenshoeder-tour“, „Petticoat en douche-tour“ en nog vele andere.

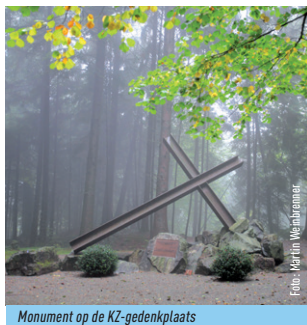

Haslach

Tourist-Info Haslach

Klosterstr. 1, 77716 Haslach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 706 172
www.haslach.de

KZ-gedenkplaats Vulkan

Monument op de KZ-gedenkplaats

personen maken een langer verblijf voor discussies en onderwijs met schoolklassen mogelijk. Voor bezoekersgroepen is bij vooraanmelding een rondleiding mogelijk.

Openingstijden: het hele jaar

Haslach

Tourist Info Haslach

Klosterstr. 1, 77716 Haslach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 706 172
www.haslach.de
Informatie over rondleidingen:
Gedenkstätte Vulkan
Telefoon +49 (0) 78 32 / 21 05
info@gedenkstaette-vulkan.de

Entree gratis

De gedenkplaats herinnert aan 1700 gevangenen uit 20 landen, die in drie nationaalsocialistische kampen gedurende de laatste acht maanden van de tweede wereldoorlog mishandeld, gefolterd en tot dwangarbeid gedwongen werden.

Twaalf borden met documentatie informeren in woord en beeld over de geschiedenis van het kamp. Zitgelegenheden voor 35

Bezoekersmijn „Segen Gottes“

Bezoekers in de bovenste mijngang

De historische zilvermijn „Segen Gottes“ behoort tot de belangrijkste oude mijnen van het Zwarte Woud. De mijn is getuigenis van een ca. 800 jaar oude mijnbouw. Op drie schachtbodems zijn in de groeve zilver bevattende rivier- en barietgangen met onovertroffen schoonheid blootgelegd. Spouwen met kristallen, sinter en stalactieten, zoals ze praktisch in geen andere mijn in Baden-Württemberg te vinden zijn, alsmede met stokken en ijzers vrijgemaakte mijngangen, die zich nog in

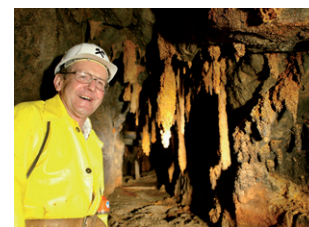
Openingstijden:

01.04.-31.10.: dagelijks behalve op maandag drie rondleidingen om 11.00 uur, 13.30 uur en 15.30 uur.

Aanmelding voor groepen via Mosers Blume, Tel. +49 (0) 78 32 / 91 250. 's Winters uitsluitend na aanmelding, ook zeer kleine groepen.

Opgang in de schacht

Obersteiger Georg Allgaier

Haslach

Tourist-Info Haslach

Klosterstr. 1, 77716 Haslach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 706 172
www.besucherbergwerk-segen-gottes.de

Entree

uitstekende toestand bevinden, behoren evenzo tot de schatten van de mijn als historische haspelkamers, steungevende inrichtingen voor de mijngangen en werkplatformen.

Urenkopfturm

Uitzicht op Haslach

Op het hoogste punt van de dichtbij Haslach gelegen berg de „Urenkopf“, verheft zich op 554 m hoogte de „Urenkopfturm“, een slanke schoonheid met 183 treden, die een ongelooflijk mooi panorama over het midden van het Zwarte Woud tot naar het Rijndal, de Vogezen en de Schavinsland bij Freiburg biedt.

Urenkopfturm

De uitzichttoren bestaat uit vier hoofdsteunen van zware stammen van de Douglasspar, aangevuld met grote, V-vormige stutbalken van hetzelfde

hout. De stalen trap heeft treden van aangenaam fijnmazig roosterwerk en leidt via 11 platformen naar het 33 m boven het terrein liggende grote uitzichtplatform, dat met zijn 43 m² een royale ruimte voor de bezoekers biedt.

De toren is slechts te voet bereikbaar, diverse routes van verschillende lengte leiden naar de toren; de kortste weg loopt van „Wanderparkplatz Urenkopfturm“ (B294) in 25 minuten naar de eindbestemming.

Openingstijden: het hele jaar behalve op oudejaarsdag of bij ijsig koud weer.

Haslach

Tourist-Info Haslach
 Klosterstr. 1
 77716 Haslach
 Telefoon +49 (0) 78 32 / 706 172
www.haslach.de

Schwarzwälder klederdrachtmuseum Oude Capucijnenklooster

Oude Capucijnenklooster

Het Schwarzwälder klederdrachtmuseum in Haslach in het Kinzigtal toont in talrijke grote vitrines meer dan 100 figuren in inheemse klederdracht, levensecht afgebeeld en aangevuld met op artistieke wijze geproduceerde aparte objecten en voorwerpen uit het boerenleven, van feesten en uit het dagelijks leven.

Vitrine met Gutacher klederdracht

Een bijzonderheid is de omgeving van het museum: het gebouw, waarin deze waarschijnlijk belangrijkste collectie klederdrachten van Baden-Württemberg is gehuisvest, is vandaag nog het enige volkomen in goede staat verkerende kloostercomplex van de Capucijnen in het hele Zuid-Duitse gebied uit de tijd van

de barok. Kloosterkerk, Loretto-kapel, kruisgang en monnikenkoor, refectarium, ziekenkamer en een exemplarische Capucijnercel veraanschouwelijken de geschiedenis van de bouw en de functie van het voormalige klooster.

Openingstijden:

01.04. - 15.10.: dagelijks behalve op maandag
 10.00 - 12.30 uur + 13.30 - 17.00 uur

16.10. - 31.03.: dinsdag - vrijdag
 10.00 - 12.30 uur + 13.30 - 16.00 uur

Haslach

Tourist-Info Haslach
 Klosterstr. 1, 77716 Haslach
 Telefoon +49 (0) 78 32 / 706 172
www.haslach.de

Entree

Hansjakob-museum im Freihof

De „Freihof“

De „Freihof“ werd in 1913 door de Alemannische dichter/pastoor Dr. Heinrich Hansjakob (1837-1916) als tehuis voor zijn laatste levensjaren gebouwd. Sinds 1964 is hier het Hansjakob-museum gevestigd, dat in 2014 een fundamenteel nieuw concept naar moderne gezichtspunten kreeg. Dit literarische museum documenteert aan de hand van talrijke tentoonstellingsobjecten Hansjakob als gecompliceerde persoonlijkheid en als veelzijdige schrijver, pastoor en politicus.

Heinrich Hansjakob

In het „Freihof“ zijn bovendien twee kunsttentoonstellingen gehuisvest. Op de eerste verdieping bevindt zich een overzicht over de werken van „Carl Sandhaas“ (1801-1859), die als belangrijkste vertegenwoordiger van de Zuid-Duitse romantiek geldt en op de zolderverdieping heeft de omvangrijke collectie met werken

van Otto Laible (1898-1962), die tot de „Badische Sezession“ behoort en na 1945 als professor aan de wederopbouw van de Karlsruher Kunstakademie meewerkte, een plaatsje gevonden.

In het museum

Openingstijden:

woensdag: 10.00 - 12.30 uur
+ 15.00 - 17.00 uur
vrijdag: 15.00 - 17.00 uur
bovendien van 01.04. - 15.10.: zondag
10.00 - 12.30 uur + 15.00 - 17.00 uur.

i

Haslach

Hansjakob-Museum
Hansjakobstraße 17
Tourist-Info Haslach
Klosterstr. 1, 77716 Haslach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 706 172
www.haslach.de

MUSEUMS
MUSEES

Entree

WC P

Parochiekerk St. Afra

Mühlenbach staat tot ver over de grenzen van Duitsland bekend om zijn bonte kerkfeesten. Het Fronleichnamtapijt is een van de langste in Duitsland en op het Erntedankfest versieren talrijke met veel liefde van korrels gemaakte afbeeldingen de kerk St. Afra. Op de zondag voor Rosenmontag vindt een zeer bijzondere godsdienst plaats, omdat ook leden van het narrengilde en de blaasmuziek hieraan met veel humor meewerken.

Een van de langste Fronleichnamtapijten van Duitsland

Ook de kerk zelf is een pronkstuk. De gotische kerkstoren en waarschijnlijk ook de kerk zelf werden in het jaar 1512 gebouwd. Na een uitbreiding van het Godshuis in de jaren 1961 tot 1965 bouwde men in de kerk een nieuw schip. Onder het behoedzame bewaren van de oude bouwsubstantie werd de barokbouw van Jakob Häring in het nieuwe werk ingevoegd. Het hoogaltaar werd in het jaar 1743 door Anton Martin uit Schuttern gebouwd. Hier wisselen zeven verschillende retabels in het kerkelijk jaar. Een afbeelding boven het hoogaltaar

Prachtige afbeeldingen met korrels als versiering

toont de beschermvrouw van de kerk St. Afra, wier herdenkingsdag op de eerste zondag in augustus plechtig gevierd wordt. Vuur en ketens op de afbeelding zijn een bewijs van haar martelgang. Rechts van haar staan de heilige Katharina en de heilige Barbara. Het rechter zijaltaar is aan de heilige veertien noodhelpers gewijd. Op het linker altaar zijn op vijftien medaillons de geheimen van de rozenkrans afgebeeld.

i

Mühlenbach

Tourist Information
Hauptstr. 24
77796 Mühlenbach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 91 18-0
Fax +49 (0) 78 32 / 91 18-20
gemeinde@muehlenbach.de
www.muehlenbach.de

WC P

Entree gratis

Hansjakob-kapel

Hofstetten, waar de pastoor, volksschrijver uit het Zwarte Woud en politicus Heinrich Hansjakob (1837-1916) in zijn grafkapel begraven ligt, noemt zich vol trots „Hansjakobdorp“. Nog trotser is het op de naam „Paradijs“, die Hansjakob het gaf. Van 1901-1903 liet hij op de „Brand“ (kleine heuvel met uitzicht naar Haslach), volgens plannen van de

aartsbischooppelijke bouwdirecteur Max Meckel, zijn grafkapel en grafkelder bouwen, waar hij op 25 juni 1916 begraven werd. De grote, bonte glazen vensters werden door de uit Freiburg afkomstige glasschilder Prof. Fritz Geiges vervaardigd. Kapel en grafkelder zijn een geliefde bestemming van vele vrienden van Hansjakob.

Hofstetten

Tourist Information

Hauptstraße 5
77716 Hofstetten
Telefoon +49 (0) 78 32 / 91 29-0
Fax +49 (0) 78 32 / 91 29-20
gemeinde@hofstetten.com
www.hofstetten.com

Dorpskerk

De dorpskerk van Hausach is een van de oudste kerken in het zuidwesten van Duitsland en tevens het oudste bouwwerk van de stad. Het Romaanse Tympanon boven het „Segenstürlein“ en delen van het lange schip stammen uit de 11e eeuw. Enkele blootgelegde resten bewijzen ook dat het interieur met fresco's versierd was, waarbij het laatste oordeel aan de westelijke wand achter het orgel een bijzondere betekenis heeft, daar het uniek in de regio is. In vroegere tijden had de kerk ook een functie

als kerk voor de mijnwerkers. Tegenwoordig is ze kerk voor het kerkhof, plaats van bezinning, ruimte voor concerten en schatkamer van sacrale kunst.

Rondleidingen op aanvraag:

Tel. +49 (0) 78 31 / 79 75
Stadsdeel „Dorf“ – bij het kerkhof van Hausach – Hauserbachstraße vanaf rotonde ingang tot bebouwde kom West aangegeven.

Hausach

Kultur- u. Tourismusbüro
Hauptstr. 34, 77756 Hausach
Telefoon +49 (0) 78 31 / 79 75
tourist-info@hausach.de
www.hausach.de

Bergbaufreilichtmuseum „Erzpoche“

Het areaal houdt zich bezig met de mijnbouw in het Kinzigtal. Hier wordt getoond onder welke moeilijke omstandigheden men vroeger het gewonnen erts verder verwerkte. Op de bezoeker wacht een molen, een smeltoven, een inrichting voor het wassen van erts, een smederij alsmede een met liefde aangelegd park. De Dorfer Erzbrüder, een in het jaar 1957 opgerichte vereniging voor het behoud van de geschiedenis van de

mijnbouw, laat de mijnbouwtraditie weer levendig worden.

Rondleidingen op aanvraag:

Tel. +49 (0) 78 31 / 79 75
Stadsdeel „Dorf“ – achter het kerkhof van Hausach – Hauserbachstraße vanaf rotonde ingang bebouwde kom West aangegeven.

Hausach

Kultur- u. Tourismusbüro
Hauptstr. 34, 77756 Hausach
Telefoon +49 (0) 78 31 / 79 75
tourist-info@hausach.de
www.dorfer-erzbrüder-hausach.de

Entree uitsluitend bij rondleidingen

Hofstetten
Hausach

Museum im Herrenhaus

Het stedelijk museum bevindt zich in het „Herrenhaus“ – een gebouw uit de barok uit het jaar 1760. De bereiken mijnbouw, landbouw, handwerk en industrie worden hier aan de bezoeker voorgesteld. Als enig in zijn soort zijnde geologische bijzonderheid is de grootste tot dusver in het Zwarte Woud gevonden „toermalijn“ tentoongesteld. „Kaminzimmer“ met museumbibliotheek. Geboortehuis van de laatste abt van „St. Peter auf dem Schwarzwald“ – Ignaz Speckle.

Openingstijden: laatste zondag in de maand 14.00 - 17.00 uur

Tijdens de openingstijden altijd cultuurhistorische live-multivision.

Entree gratis – we verzoeken u vriendelijk om een gift voor het museum.

Hausach

Museum im Herrenhaus
Hauptstr. 1, 77756 Hausach
Informatie bij:
Kultur- u. Tourismusbüro
Hauptstr. 34, 77756 Hausach
Telefoon +49 (0) 78 31 / 79 75
tourist-info@hausach.de
www.hausach.de

Entree gratis

Burg Husen

Markant troont de ruïne van de burcht boven Hausach. Omstreeks 1220 werd de burcht onder de Zähringers ter bescherming van de nabij gelegen zilvermijnen gebouwd. Lange tijd in het bezit van het Huis Fürstenberg. In de Dertigjarige Oorlog vernietigden troepen uit Weimar de burcht. Deze werd niet meer nieuw gebouwd. Heerlijk uitzicht

op stad, top van de Brandenkopf en Kinzigtal. 's Zomers vinden open-air-events op het terrein plaats. Via de Kreuzbergweg vanuit de binnenstad te voet in 20 minuten bereikbaar. De burchtruïne ligt aan de „Westweg“ – de „rode ruit“ volgen.

i

Hausach

Kultur- u. Tourismusbüro
Hauptstr. 34, 77756 Hausach
Telefoon +49 (0) 78 31 / 79 75
tourist-info@hausach.de
www.hausach.de

WC P i

Fischerbach

Fischerbach – zonneterras en boomgaard van het midden van het Kinzigtal.

In het voorjaar bloeien kersen- en appelbomen, daarna de aardbeien, in de zomer en vroege herfst kwetsen en appels in een ongelooflijke variatie, alles vers geplukt en gepresenteerd door marktkooplui, die het in meerdere kraampjes en in de boerderijwinkel direct aan de klant verkopen. Er zijn in Fischerbach vele culinaire producten te ontdekken, niet alleen fruit: ook boerenbrood uit de houtgestookte oven, tomaten, salades, vruchtsappen, de zog. Edelbrand en nog veel meer levensmiddelen beloven puur genot! Besluit uw bezoek met een prachtige

wandeling langs de Sonnenhang, fiets of wandel gemoedelijk op het Kinzigtal-fietspad – welkom in Fischerbach, welkom in de boomgaard van het midden van het Kinzigtal.

i

Fischerbach

Tourist-Information
Hauptstraße 38, 77716 Fischerbach
Telefoon +49 (0) 78 32 / 91 90-0
gemeinde@fischerbach.de
www.fischerbach.de

Kunstmuseum Hasemann-Liebich

Imposante blikvanger in het stadscentrum

Het voormalige kruideniershuis, een markant vakwerkhuis in het centrum, is het „domicilie“ voor het kunstmuseum Hasemann-Liebich. De beide grote schilders uit het Zwarte Woud Wilhelm Hasemann en Curt Liebich leefden en werkten in Gutach. Ze waren de oprichters van de vooraanstaande schilderskolonie van Gutach, waartoe vele bekende kunstenaars behoorden. Met hun schilderkunst hebben ze in schitterende schilderijen zowel het

Zwarte Woud als cultuurlandschap als ook de mooie bollenhoed als kledingstuk wereldbekend gemaakt! Het museum biedt in regelmatige speciale tentoonstellingen werken van de vroegere meesters en hedendaagse schilderessen en schilders.

i

Gutach

Kunstmuseum Hasemann-Liebich
Kirchstraße 4, 77793 Gutach
Telefoon +49 (0) 78 33 / 95 93 92
info@kunstmuseum-hasemann-liebich.de
www.kunstmuseum-hasemann-liebich.de

WC P i Entree

Zommerrodelbahn

heerlijk genoeg voor het hele gezin. De Allwetter-rodelbaan is van maart tot begin november dagelijks geopend. Na het rodelplezier kan men in de grote Biergarten weer nieuwe kracht tanken.

Bij de rodelbahn Gutach in het Zwarte Woud mag u een zeer bijzondere vorm van amusement verwachten. Een liftsysteem brengt de rodelers naar het bergstation. Daar wordt de bobslee ontkoppeld en er begint een pijlsnelle zeer afwisselende afdaling. In allerlei bochten, over jumps en door tunnels gaat het 1150 m lange rodelplezier. Een geweldig vrijetijdsplezier en een

i

Gutach

Sommerrodelbahn Gutach
Singersbach 1a
77793 Gutach/Schwarzwaldbahn
Telefoon +49 (0) 78 31 / 96 55 80
info@wiegandslide.de
www.sommerrodelbahn-gutach.de

WC P i Entree

Schwarzwälder openluchtmuseum Vogtsbauernhof

De beroemde strohoed voor de Vogtsbauernhof

Het Schwarzwälder openluchtmuseum Vogtsbauernhof in Gutach vult cultuur en geschiedenis met leven. Ontdek hier in zes compleet ingerichte boerderijen met doorlopend dak, een daglonershuis en het in 2018 heropende „Schlössle von Effringen“ (1407) uit Wildberg, hoe

kunnen kinderen en volwassenen onder vakkundige leiding kleine houten voorwerpen vervaardigen. Bij de halte „Gutach Freilichtmuseum“ direct tegenover de ingang van het museum stopt de trein tijdens de openingstijden van het museum elk uur.

Openingstijden:

eind maart tot begin november: dagelijks 9.00 - 18.00 uur (entree tot 17.00 uur),
in augustus: dagelijks 9.00 - 19.00 uur (entree tot 18.00 uur).

Het „Schlössle von Effringen“: het oudste huis in een Baden-Württembergs openluchtmuseum

op boerderijen in het Zwarte Woud in de afgelopen 600 jaar gewoon, geleefd en gewerkt werd. Daarbij komen molens, zagerijen, boerentuinen, een kruidentuin en talrijke dieren van oude rassen. Dagelijkse acties zorgen voor een museumbezoek vol belevenissen: demonstraties van molens en vrije rondleidingen over het museumterrein. Van mei tot september tonen verschillende handwerkers op het museumterrein hun traditionele arbeid. Bovendien staan er kookdemonstraties in de keuken met open vuur en vele spannende evenementen op het programma. In het atelier van het museum

**PREISTRÄGER
familien-ferien**

Gutach
**Schwarzwälder Freilichtmuseum
Vogtsbauernhof**
77793 Gutach (Schwarzwaldbahn)
Telefoon +49 (0) 78 31 / 93 56-0
Fax +49 (0) 78 31 / 93 56-29
info@vogtsbauernhof.de
www.vogtsbauernhof.de

Entree

Park met alle zintuigen

We willen dat u zich op uw gemak voelt. Het park ligt middenin een beschermd landschap. De rondweg, die u op blote voeten of met schoenen kunt lopen, leidt u naar geurpaviljoenen, plekken waar kinderen objecten kunnen aanraken en naar meditatiegrotten in het bos en op weilanden. Laat u zich door kleuren, klanken en bloemen betoveren en beleef met uw zintuigen nieuwe ervaringen in ons donkere huis.

Openingstijden:

april - oktober: dagelijks
Naseizoen: 11.00 - 18.00 uur
Hoofdseizoen: 10.00 - 19.00 uur
Laatste entree een uur voor sluiting.

Gutach
Park mit allen Sinnen GmbH
Hauptstr. 103
(direct aan het voet-/fietspad Haysach-Gutach, parallel met de B 33)
77793 Gutach/Schwarzwaldbahn,
Telefoon +49 (0) 1 72 / 9 06 02 41
www.parkmitallensinnen.de

Entree

Adventuregolf

baan 9 - „Vuur vrij praat“

ADVENTUREGOLF, het vrijetijdsplezier voor jong en oud:
Een heel bijzonder vrijetijdsplezier voor de hele familie biedt een partijtje Adventure-Golf. De 18 banen met speciale thema's (bijv.: waterrad, biervat, skispringschans, Grand Canyon, kanon, koekoeksklok) verlangen de hoogste concentratie, maar bieden daarvoor eindeloos plezier. En voor nieuwe kracht na het spel zijn er gekoelde drankjes en lekkere spijzen in de origineel gerestaureerde spoorwegwagon. Bovendien: Battlearena en voetbalbiljart

Openingstijden: hoofdseizoen en vakantietijd dagelijks 10.00 - 20.00 uur*.
De actuele openingstijden voor de betreffende dag vindt u op onze website, Facebook of Google.

*Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen wijzigingen voorkomen.

Gutach
Adventuregolf Gutach
Steingrün 20 (aan de B33)
77793 Gutach
info@adventuregolf-gutach.de
www.adventuregolf-gutach.de

Entree

Schlossberg en PanoramaPark

Uitzicht vanaf de Hornberger Schlossberg

Adem de meer dan 900 jaar oude geschiedenis in en beleef unieke uitzichten op de stad, het Gutachtal en de Schwarzwaldbahn. Het plateau van de Schlossberg is grotendeels barrièrevrij en ook met buggy of rollator goed begaanbaar. Ideaal voor een gezellige en rustige wandeling. In de 30 m hoge Schlossturm en

in de Pulverturm kunt u (niet barrièrevrij) de geschiedenis van de burcht en de stad leren kennen, in de gelijkvloerse grot van de Pulverturm een multimedia-presentatie van het wereldberoemde Hornberger Schießen! De kleintjes hebben veel plezier in de avonturenspeeltuin op het terrein van de burcht.

Speelstation aan de Hornberger-Schießen-Weg

Beleef de **Hornberger-Schießen-belevenisweg** vanuit het centrum van de stad omhoog naar de Schlossberg. Bij deze iets andere wandeling ervaart u op amusante wijze bij 14 informatiepunten interessante aspecten, die een glimlach op uw gezicht toveren, van de gebeurtenis in het jaar 1564, waardoor Hornberg zo beroemd is geworden.

Avonturenspeeltuin op de Schlossberg

Hornberg

Tourist-Information Hornberg
Bahnhofstraße 3
78132 Hornberg
Telefoon +49 (0) 78 33 / 793-44
tourist-info@hornberg.de

Schwarzwälder Pilzlehrschau

De Schwarzwälder Pilzlehrschau werd in 1962 als tentoonstelling over natuurgetrouwe reproducties van gangbare wilde paddestoelen ingericht. Daaruit ontstond de unieke school voor mycologie en natuurbescherming. U heeft de mogelijkheid om modellen van paddestoelen met de natuur te vergelijken en informatie over het verzamelen en eten van paddestoelen

te verkrijgen. Bovendien vinden er het hele jaar werkcolleges over mycologie plaats. De leider van de Schwarzwälder Pilzlehrschau staat graag voor gratis advies over paddestoelen tot uw beschikking.

Hornberg

Schwarzwälder Pilzlehrschau
Werderstraße 17, 78132 Hornberg
Telefoon +49 (0) 78 33 / 63 00
info@pilzzentrum.de

Tourist-Information Hornberg
Bahnhofstraße 3, 78132 Hornberg
Telefoon +49 (0) 78 33 / 793-44
tourist-info@hornberg.de

Stedelijk museum

Hornberg. Bovendien zijn voorwerpen uit de agrarische sector uit vroegere tijden tentoongesteld.

Openingstijden: 1e zondag in de maand 14.00 - 17.00 uur. Rondleidingen na vooraanmelding.

De tentoonstelling in het Stedelijk Museum bestaat uit drie onderdelen: geschiedenis, gebruiken en gewoontes en handwerk. Bijzondere aandacht verdient vooral de collectie prehistorische vondsten uit de neolithische voorchristelijke tijd, de tentoonstelling over het Hornberger servies met afbeeldingen uit de oude keramiekfabriek en de origineel ingerichte werkkamer van Dr. Wilhelm Hausenstein, schrijver en ereburger van

Hornberg

Stadtmuseum Hornberg
Werderstraße 15
78132 Hornberg

Tourist-Information Hornberg
Bahnhofstraße 3
78132 Hornberg
Telefoon +49 (0) 78 33 / 793-44
tourist-info@hornberg.de

 Entree

Openluchttheater Hornberg

Het wereldberoemde Hornberger Schießen

Het loopt af zoals het „Hornberger Schießen“, een spreuk, een veel gebruikt citaat!

Weet u hoe dat is ontstaan? U mag het best niet missen, wanneer de burgers van Hornberg de bekende tegenslag uit hun verleden herhalen. Met veel humor en een knipoogje wordt de gebeurtenis van de waarschijnlijk „beroemdste ontvangst van een hertog“ op het toneel uitgebeeld.

Familievoorstelling

Het aanbod in het openluchttheater wordt prachtig aangevuld door jaarlijks wisselende familie- en avondstukken. Het familiestuk biedt uitstekend amusement voor „oud en jong“. Bekende

klassieke sprookjes en moderne stukken bezorgen door de enthousiaste acteurs „het kleinste kind tot en met de oudere volwassene“ veel plezier. In het avondstuk amuseert de bezoeker zich soms met humoristische, dan weer met ernstigere stukken en vaak wordt de encensering met bijzondere lichteffecten opgewaarderd. Laat u zich in een unieke ambiance in de open lucht met uitzicht op de Pulverturm en de nabij gelegen Schlossberg betoveren. Geniet uw bezoek in een van de mooiste openluchttheaters van Duitsland.

Hornberg

Freilichtbühne Hornberg
Am Storenwald
78132 Hornberg
Telefoon +49 (0) 78 33 / 76 06
Freilichtbuehne@hornberg.de

Entree

Bergkapel

Foto: Heide und Martin Kuhnle

Dr. Ludwig Stemmer (1828-1908) werkte als arts en priester in Lauterbach. Tot over de grenzen was hij bekend om zijn „Kneipp'sche methodes“ (toepassing van koud water) en mag daarom stichter van het toerisme in Lauterbach worden genoemd. Hij was zeer met de natuur verbonden en wandelde iedere dag in de aangrenzende bossen. Zo liet hij in 1890 op een rots onder de Trombach een kleine kapel bouwen, de „bergkapel“. Ze is uitsluitend van rondhout gebouwd en van binnen zeer sober ingericht. De in de toren hangende klok wordt vaak door wandelaars geluid, die na de stijging hier een pauze maken.

Openingstijden: dagelijks.
Begeleiding: plaatselijke groep van de Vereniging van het Zwarte Woud.
Routebeschrijving: Lauterbach – begin van de wandeling bij Hotel-Restaurant „Sieben Linden“. Of vanaf de parkeerplaats Friedhof – rouwcentrum links, „Lauterbacher Wandersteig“ volgende

Lauterbach

Tourist-Information
Schramberger Str. 5, 78730 Lauterbach
Telefoon +49 (0) 74 22 / 94 97 30
tourist-info@lauterbach-schwarzwald.de
www.lauterbach-schwarzwald.de

Entree gratis

Mooswaldmolen

Foto: Martin Vert

Trechter, beweeglijke molensteen en bodemsteen – en alles wat voor het gebruik van een goed functionerende molen in het Zwarte Woud noodzakelijk is, vinden we in de „Mooswaldmühle“ in het Lauterbacher stadsdeel Sulzbach terug. Zo is het ook in de oudste Lauterbacher maalbrief uit het jaar 1657 vastgelegd. Hij behoort bovendien tot de hoogst gelegen molens in het Zwarte Woud. Maar niet alleen de molen zelf, ook de heerlijke omgeving van het beschermde natuurgebied Sulzbachtal, waarin hij zich bevindt, is een kleinood. ... En menige

autoctoont in de buurt van de open plek in het bos, waar de molen staat, zweert daar in donkere nachten de geest van de molen te hebben gezien... Rondleidingen na afspraak met de Tourist-Information.
Routebeschrijving: Lauterbach – stadsdeel Sulzbach – langs het Gasthaus Wilhelmshöhe – bij uitrit Mooswald links

Lauterbach

Tourist-Information
Schramberger Str. 5, 78730 Lauterbach
Telefoon +49 (0) 74 22 / 94 97 30
tourist-info@lauterbach-schwarzwald.de
www.lauterbach-schwarzwald.de

Entree gratis

A wide-angle photograph of the town of Bad Reichenhaller. The central focus is a large, light-colored building complex with red-tiled roofs, surrounded by green hills and a river in the foreground. The town is nestled in a valley, with a river flowing through the foreground. The background shows steep, forested hills under a clear blue sky. The architecture is a mix of traditional and modern styles, with some buildings featuring gabled roofs and others being more rectangular. The overall scene is peaceful and scenic.

De Heren van Wolfach en hun burcht (zie Schlössle) werden in 1084 voor het eerst documentair vermeld. In de 12e eeuw stichtten ze op de nauwste plek van het Kinzigtal een methodisch aangelegde, bevestigde stad. De oorspronkelijke stad met een brede hoofdstraat en nauwe steegjes is tot op heden bewaard gebleven. De „Untere Tor“ en de „Hungerturm“ zijn de laatste getuigen uit de tijd van de bouw van de stad. Het kasteel kreeg in de jaren 1671/81 zijn huidige uiterlijk en drukt met het met fresco's beschilderde raadhuis en de dicht bij elkaar staande herenhuizen zijn stempel op het historische stadsbeeld.

In de binnenstad nodigen winkels, restaurants en cafés uit om eens rustig te gaan winkelen, kijken en genieten. Het grote marktplein voor het raadhuis

biedt een unieke ambiance voor weekmarkten en openlucht events. Hier worden avonden met oude gebruiken en gewoontes (bijv. het dragen van strohoeden), concerten of de rondgang van de nachtwaker een blijvende belevenis. Water vind je in Wolfach overal. Het borrelt uit bronnen, stroomt door de stadsbeek in de hoofdstraat, de „Riesner“, en nodigt in de slotgracht tot spel en afkoeling uit. De Kinzig stroomt midden door de stad en zorgt voor frisse lucht in de plantsoenen en in het Flößerpark.

Het museum van Wolfach is geen klassiek streekmuseum meer. Sinds een geëngageerd uit vrijwilligers bestaand team de regie heeft overgenomen, kan men steeds nieuwe dingen bezichtigen. Zelfs de permanente tentoonstelling over de geschiedenis van de stad ziet er elk jaar weer anders uit. In de wintertijd zijn er grote speciale tentoonstellingen en regionale kunstenaars en belangrijke persoonlijkheden krijgen ruimte voor tentoonstellingen over bepaalde thema's.

„Das Original“

Modedesigner Jochen Scherzinger, die door zijn fotografieën van klederdrachten uit het Zwarte Woud bekend is geworden, heeft voor Kirnbach een in zijn soort tot dusver uniek nieuw werk geschapen. De openlucht-installatie „Das Original“ aan de Kreisstraße tussen Kirnbach en Gutach-Turm toont vijf verschillende bewoonsters en bewoners van Kirnbach in hun klederdacht. Op levensgrote

De openingstijden verschillen van seizoen tot seizoen en zijn steeds actueel via www.wolfach.info te ervaren.

Rondleidingen, ook in vreemde talen, zijn voor groepen altijd op aanvraag mogelijk.

foto's geven ze een zelfbewuste
bekentenis m.b.t. de klederdracht en
de geboortestreek. „Das Original“ is
het uitgangspunt van het Kirnbacher
Bollenhut-Talwegle, een weg met
speciale thema's door het Kirnbachtal.

Wolfach

Kasteelruïne „Schlössle“

Het Schlössle vanuit het zuiden

Een kilometer ten noorden van de oude stadskern van Wolfach staan op een kegelvormige bergtop onder machtige beuken de goed zichtbare overblijfselen van een oude ridderburcht. Naast de verdedigings- en Pallas-muren is ook de stomp van de vroegere bergfried te zien. De burcht van de Heren van Wolfach, die hier hun vaste domicilie hadden, tegenwoordig liefdevol „Schlössle“ genoemd, werd in het midden van de 11e eeuw als centrum

van hun heerschappij in het Kinzig- en Woltal gebouwd. Na de bouw van het stadslot werd het complex opgegeven. Bij de Geo-tour „Zu Gneisen und Graniten“ (start bij de speeltuin Weihermatte) ervaart u interessante details over het bouw materiaal van de burcht.

i

Wolfach

Tourist-Information Wolfach
Hauptstr. 41
77709 Wolfach
Telefoon +49 (0) 78 34 / 83 53 53
tourist-info@wolfach.de
www.wolfach.info

Kerken in Wolfach

Pelgrimskapel St. Jakob

Een laatgotisch netgewelf en 700 jaar oude fresco's in de katholieke stedelijke kerk St. Laurentius, barokke inrichtingen binnen in de kerk en imposante schilderijen in de pelgrimskapel St. Jakob en in de slotkapel, nieuwgotische elementen aan de pelgrimskerk St. Roman, eenvoudige en toch imposante inrichtingen in de evangelische kerken in

Wolfach en Kirnbach – iedere ruimte in een kerk is uniek en nodigt ons mensen, gelovig of niet-gelovig, uit om een pauze te maken, tot rust te komen, een lager tempo aan te slaan en de dagelijkse drukte achter zich te laten.

i

Wolfach

Tourist-Information Wolfach
Hauptstr. 41
77709 Wolfach
Telefoon +49 (0) 78 34 / 83 53 53
tourist-info@wolfach.de
www.wolfach.info

Dorotheenhut

Populair: glasblazen voor bezoekers

De geschiedenis van de vervaardiging van glas heeft in het Zwarte Woud een eeuwenlange traditie. De laatste manufactuur waar kristalglas wordt vervaardigd en waarin de overgeleverde ambachten van het glassmelten, glasblazen met de mond en glasslijpen met de hand nog worden uitgeoefend, is de Dorotheenhut in Wolfach.

Als unieke traditie kunnen de bezoekers onder leiding van de glasbewerkers een eigen bontgekleurde vaas blazen! Het glasmuseum biedt een zwerftocht door meer dan 2000 jaar glasgeschiedenis. In de bioscoop van het museum ervaart de bezoeker alles over de vervaardiging van kristallen glazen van zeer goede kwaliteit. Een museale presentatie toont met meer dan 1000 tentoonstellingsobjecten de geschiedenis van het versieren van kerstbomen.

De aangesloten, grote verkoopruimte biedt een grote keuze aan kristallen glazen. Het gedurende het hele jaar prachtig versierde kerstdorp presenteert

een grote variatie aan met de mond geblazen kerstboomversieringen. In de marktschuur kunt u regionale producten van Schwarzwälder kersenleukeur tot en met Schwarzwälder whiskey kopen. Nog meer producten (zoals Zeller keramiek – Hahn und Henne, Steiff, ...) ronden het regionale aanbod af.

Gastronomisch nodigt de waard van ons natuurpark in het Restaurant/Kaffee „Hüttenklause“ u uit om van regionale specialiteiten zoals zelfgemaakte Badisch-Zwabische ravioli met vlees en spinazie of de zelfgemaakte Schwarzwälder Kirschtorte te genieten.

Openingstijden:

dagelijks 9.00 – 17.30 uur (laatste toegang tot museum/hut: 16.30 uur) gesloten op 25.12. en 1.1.

Rondleidingen: maandag 11 uur, donderdag en zondag 14 uur.

Individuele rondleidingen voor groepen na afspraak.

i

Wolfach

Dorotheenhütte Wolfach
Glashüttenweg 4
77709 Wolfach
Telefoon +49 (0) 78 34 / 83 98 0
Fax +49 (0) 78 34 / 83 98 49
info@dorotheenhuetten.de
www.dorotheenhuetten.de

Mineralienhalde Grube Clara

De Mineralienhalde van de Grube Clara is niet alleen voor volwassenen, maar ook voor gezinnen met kinderen geopend. In het zomerseizoen bestaat de mogelijkheid in een bijzonder, van de rest van het terrein gescheiden gedeelte van de verwerking van de Grube Clara in Wolfach-Kirnbach, stenen te slaan. De Grube Clara is een van de twee aan mineralen rijkste groeven ter wereld. Hier hebben de verzamelaars reeds bijna vierhonderd verschillende mineralen gevonden. Het terrein wordt in korte afstanden buiten de openingstijden

met nieuw materiaal uit de Grube Clara voorraad om de attractiviteit te bewaren. Speciale aanbiedingen:

- voor schoolgroepen en kinderverjaardagen
- „goud wassen“ voor kinderen
- tent voor bescherming tegen zon en regen.

Openingstijden:

01.04. - 31.10.: ma - za 9.00 - 17.00 uur
juli + augustus: ook zo 10.00 - 17.00 uur

Wolfach

Mineralienhalde Grube Clara
Kirnbacherstr. 3, 77709 Wolfach
Telefoon +49 (0) 78 34 / 86 77 72
info@mineralienhalde.de
www.mineralienhalde.de

Entree

Apothekenmuseum

Biedermeier-Offizin

Het is het grootste privé museum van de geschiedenis van de apotheken in Duitsland. In 1989 werd het in het kader van de voormalige Rats-apotheek geopend. Dit museum geeft een overzicht over de farmaceutische ontwikkeling van de Biedermeiertijd tot de moderne geschiedenis.

Openingstijden:

01.04. - 31.05.: 14.30 - 16.30 uur,
maandag gesloten.
01.06. - 31.10.: 10.30 - 12.00 uur
+ 14.30 - 16.30 uur, maandag gesloten.

01.11. - 31.03: winterpauze
Groepen kunnen na vooraanmelding (tel. 0 78 36 - 3 60 of 15 14) het hele jaar het museum bezoeken.

Speciale openingstijden op feestdagen.

Deze kunt u ook in de krant vinden.

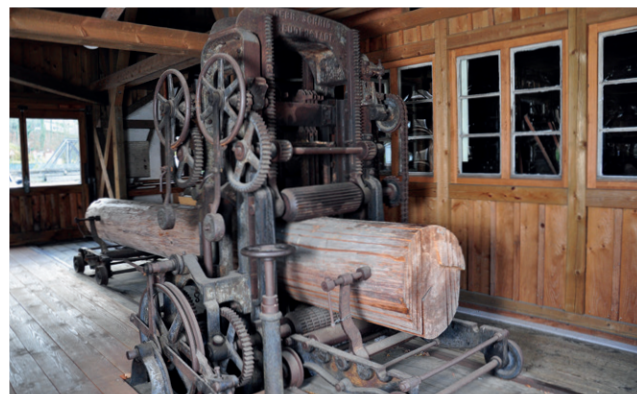
Wijzigingen voorbehouden.

Schiltach

Tourist Information
Marktplatz 6, 77761 Schiltach
Telefoon +49 (0) 78 36 / 58 50
Fax +49 (0) 78 36 / 58 59
touristinfo@stadt-schiltach.de
www.schiltach.de

Entree

Schüttesägemuseum

Oude zagerij

Dit museum geeft een spannende kijk op de techniek van de „Gestör-Flößerei“ en het leven van de vlotvaarders. Tot aan het eind van de 19e eeuw beheersten de burgers van Schiltach en Wolfach de Kinzig-vlotterij tot Straßburg. Moderne transporthandel van die tijd! Verder worden op anschouwelijke wijze de thema's leerlooierij en hout behandeld: leerproductie, bosbouw, vakwerkbouw en winning van boomschors voor het looien van rood leer. Een grote bezienswaardigheid is een oude zagerij die

Tentoonstelling leerlooierij

nog met waterkracht wordt aangedreven, alsmede het kracht overbrengende mechaniek van de installatie. In de afdeling over de vlotterij kan men het model van een Kinzig-vlot bewonderen. Zeer interessant in het bijgebouw is de

tentoonstelling over het ambacht van de leerlooier met veel stalen.

Openingstijden:

01.04. - 01.11: dagelijks 11.00 - 17.00 uur
november tot maart winterpauze
Speciale openingstijden op Kerstmis en Nieuwjaar worden lokaal gepubliceerd.

Tentoonstelling vlotterij

Schiltach

Tourist Information
Marktplatz 6, 77761 Schiltach
Telefoon +49 (0) 78 36 / 58 50
Fax +49 (0) 78 36 / 58 59
touristinfo@stadt-schiltach.de
www.schiltach.de

Entree gratis

Historische stadskern

Buitenste molen, oudste gebouw van Schiltach

Schiltach in het Kinzigtal – Een vakwerkstad als uit een prentenboek

Vakwerk, vlotterij, een levendige geschiedenis en schilderachtige pleinen kunt u bij een bezoek aan het stadje Schiltach in het midden van het Kinzigtal verwachten. De oude stadskern van Schiltach is een van de bekendste en mooiste bestemmingen voor een dagtochtje in het Zwarte Woud. Hier kan men in elk jaargetijde de rust en de charme van het kleine romantische luchtkuuroord genieten, een „Städtle“ als uit een prentenboek. De unieke verzameling vakwerkhuisen in de historische oude stadskern met talrijke,

artistiek gerenoveerde gebouwen, het middeleeuwse marktplein met stadfontein en raadhuis uit de 16e eeuw alsmede de vier musea van Schiltach nodigen uit tot een dagtocht vol belevenissen. De stad onderhoudt haar tradities en culturele schatten zoals de ambachten van de vlotterij, de leerlooierij en de zagerij van oudsher en heeft desondanks de sprong in de moderne tijd niet gemist. Bij Schiltach komen de rivieren Schiltach en Kinzig samen, omzoomd door beboste

Prachtige coulisse voor events: het marktplein van Schiltach

hellingen. Schiltach is bovendien het ideale uitgangspunt voor uitstapjes en ontdekkingsreizen in het Zwarte Woud. Van hieruit kan men heerlijk de natuur ontdekken.

Historisch raadhuis en vakwerk in Schiltach

Het vakwerk-ensemble van Schiltach

Een levendig stuk geschiedenis van het Zwarte Woud

Schiltach biedt u als bezoeker diverse attracties. Maar liefst vier musea, o. a. van de stedelijke en industriële geschiedenis, van de vlotterij en andere ambachten, wachten erop verkend te worden. Men leert Schiltach het beste bij een rondleiding kennen. Openbare gratis rondleidingen biedt de toeristische informatie van Schiltach van mei t/m september iedere vrijdagmiddag om

15 uur vanaf de Schüttesäge (Hauptstraße 1) aan. Termijnen die voor uw uitstapje uw voorkeur hebben, kunt u natuurlijk altijd boeken.

Met veel liefde gerestaureerde vakwerkhuisen

Wandelen in het stadsdeel Lehengericht

Schiltach

Tourist Information

Marktplatz 6, 77761 Schiltach
 Telefoon +49 (0) 78 36 / 58 50
 Fax +49 (0) 78 36 / 58 59
touristinfo@stadt-schiltach.de
www.schiltach.de

WC
WC & P
WC & P

WC
WC & P
WC & P

WC
WC & P
WC & P

WC
WC & P
WC & P

WC
WC & P
WC & P

Museum op de markt

Het museum op de markt

Met veel verhalen! Dat is letterlijk bedoeld in het museum op de markt in Schiltach. De geschiedenis van Schiltach en Lehengericht wordt met uitgekozen tentoonstellingsobjecten tot nieuw leven gewekt. Luisterplekken vertellen historische anekdotes en informatie-terminals geven de feiten en foto's daarbij. Het museum op de markt geeft een overzicht over de geschiedenis van

Landschaprelief op de markt

dit stadje, dat reeds meer dan 700 jaar geleden documentair vermeld werd. Van de geschiedenis van de burcht Schiltach, die in een model gereconstrueerd is, via de branden in de stad in de 16e eeuw tot aan de industrialisering in de 19e eeuw worden alle belangrijke stations van de geschiedenis van de stad gepresenteerd.

Zelfs het Dachtrauf-Schwäbisch alhier kan in een bijdrage met gesproken tekst over de brand van 1533, die tot een heksenverbranding en de sage van „Teufel von Schiltach“ leidde, worden opgeroepen.

Openingstijden:

01.04. - 01.11:

dagelijks 11.00 - 17:00 uur

november – maart winterpauze

Speciale openingstijden in de Kersttijd en op nieuwjaar worden in de plaatselijke pers gepubliceerd.

i

Schiltach

Tourist Information
 Marktplatz 6, 77761 Schiltach
 Telefon +49 (0) 78 36 / 58 50
 Fax +49 (0) 78 36 / 58 59
 touristinfo@stadt-schiltach.de
 www.schiltach.de

Entree gratis

Hirschgrund Zipline Area Schwarzwald

Laat je vrij

Grenservaring tussen hemel en aarde - De Hirschgrund Zipline Area Schwarzwald.

Je doet de beslissende stap en laat daarmee de vaste grond achter je. De kabelrol snort, je versnelt het tempo, je hartslag wordt ook sneller. Terwijl voor je de boomtoppen uit elkaar gaan en je in de vrijheid wegsturen, blaast de wind je hoofd leeg. De gedachten aan het dagelijks leven laat je pijsnel achter je. Het denderende gevoel van vrijheid en snelheid draagt je naar de finish, die je met behoorlijk wat hartkloppingen zult bereiken. Waarschijnlijk voel je je nu de moedigste mens ter wereld. Angst? Wat was dat ook alweer?

- Boeking noodzakelijk
- Vanaf 12 jaar
- Minimum gewicht 40 kg en maximum gewicht 115 kg
- Boeking online via:
www.hirschgrund-zipline.de of
 telefonisch via: +49 (0) 7422 240 693

Wie met woorden wil beschrijven hoe de Hirschgrund Zipline Area Schwarzwald aanvoelt, staat eigenlijk voor een onoplosbare opgave. Want de rit met onze Ziplines is voor iedereen een beetje anders en voor iedereen ook uniek. Waar voor de een de hoogte aantrekkelijk is, fascineert de ander de nabijheid van de natuur. En voor veel mensen gaat het gewoon om de belevenis in de groep. Eén ding echter kunnen we nu al beloven – jullie zullen in ieder geval een heleboel plezier hebben.

i

Schiltach

**Hirschgrund
Zipline Area Schwarzwald**
 Telefon +49 (0) 74 22 / 240 693
 service@hirschgrund-zipline.de
 www.hirschgrund-zipline.de

Entree

Hansgrohe Aquademie

Grote tentoonstelling van badkamers

Water, kennis en visies: de Hansgrohe Aquademie in Schiltach. Hier ontmoeten geschiedenis, heden en toekomst van het bad en het fascinerende van het levenselement water elkaar. In het bezoekerscentrum Hansgrohe Aquademie bij het

hoofdkantoor van de Hansgrohe Group in Schiltach beleeft u inspirerende en informatieve tentoonstellingen over het thema bad en water.

U ziet in het museum van de geschiedenis van het privé bad uit de 19e eeuw tot in het jongste verleden authentiek ingerichte badkamers. De afzonderlijke afdelingen van de tentoonstelling laten de tijdvakken van de cultuurgeschiedenis van de privé badkamer weer levendig worden – van het boerenleven met de pomp buiten via de Spartaanse badkamers uit de jaren 20 t/m de designer-badkamer van Philippe Starck.

Actuele producten van de merken hansgrohe en AXOR zijn in hun eigen merkenwereld tentoongesteld. Beleef frisse ideeën voor de moderne badkamer in verschillende stijlen en vergelijk waterkranen en douches van zeer nabij. Bovendien leert u hier innovatieve producten voor de keukens kennen.

Tentoonstellingsobject „Loftcube“ voor de Hansgrohe Aquademie

Op proef douchen in de Showerworld

Vind uw lievelingsdouche en test verschillende douchesystemen: bij een privé afspraak in de Showerworld kunt u de actuele producten van hansgrohe en AXOR een uur lang proberen. Of u de weldoende douche alleen, met zijn tweeën of in een groep wilt beleven: u dient zich daarvoor aan te melden. We nemen uw reservering graag in ontvangst.

De Hansgrohe Aquademie is een beleveniscentrum rond het thema water, voor groot en klein.

Actuele openingstijden vindt u op onze website.

hansgrohe

Museum: badkamers omstreeks 1960

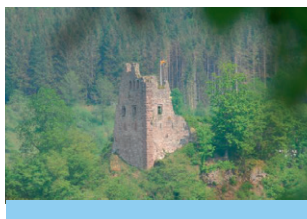
Schiltach

Hansgrohe Aquademie met museum voor water-bad-design

Auestraße 9, 77761 Schiltach
Telefoon +49 (0) 78 36 / 51 32 72
aquademie@hansgrohe.de
www.hansgrohe-aquademie.de

Entree gratis

Ruïne Schenkenburg

Het kenmerk van Schenkenzell is een voormalige Dienstmannsburg: de zetel van de Schenken van Celle (1244). Naast de burcht Hohengeroldseck behoort ze tot de oudste burchten van het Kinzigtal. Vanaf 1500 kwam de burcht in het Fürstenbergische bezit en werd in 1534 verwoest. Oorspronkelijk ging het over een Romeinse palas, een bergfried en een dubbelwandige dwingel. Helaas werd de ooit belangrijke burcht niet meer opgebouwd. De ruïne kan via

een goed begaanbaar, effen wandelpad goed bereikt worden en ligt idyllisch halverwege Schiltach en Schenkenzell. Een ca. 1 km lange thematische weg met 10 borden laat de geschiedenis van de Schenkenburg voor elke wandelaar weer levendig worden.

Schenkenzell

Tourist Information

Reinerzastr.12

77773 Schenkenzell

Telefoon +49 (0) 78 36 / 93 97 51

Fax +49 (0) 78 36 / 93 97 50

tourist-info@schenkenzell.de

www.schenkenzell.de

Entree gratis

Klosterkirche und -museum Wittichen

Kloostermuseum Wittichen: oude handgesneden grafkruizen, ornamenten en vele kostbaarheden zijn hier te zien. De geschiedenis van de mijnbouw van Wittichen vindt hier eveneens haar plaats. In vitrines zijn getuigen van dit oeroude verleden tentoongesteld en in de buurt zijn er nog mogelijkheden om te delven en er is een geologisch leerp pad voorhanden. De kerk is dagelijks van 8.00-18.00 uur geopend.

Klooster Wittichen: de Begijnenzuster Luitgard stichtte in 1324 een

klouzenaarshut. Later werd deze als klooster erkend. De overlevering bericht over vele wonderen aan haar graf. Sindsdien maken veel bedevaartgangers een bedevaart naar Wittichen. Rondleidingen in kerk en museum voor groepen zijn op aanvraag mogelijk!

Schenkenzell

Tourist Information

Reinerzastr.12

77773 Schenkenzell

Telefoon +49 (0) 78 36 / 93 97 51

Fax +49 (0) 78 36 / 93 97 50

tourist-info@schenkenzell.de

www.schenkenzell.de

Entree uitsluitend bij rondleidingen

Kerk:

Museum:

Fiets- en wandelparadijs

Kinzigtal-fietspad

Van Freudenstadt tot Offenburg – steeds geleidelijk aan bergafwaarts.

Brede dalbodems in de onderste en middelste loop van de Kinzig maken - midden in het Zwarte Woud - fietsen op vlak terrein mogelijk, omgeven door tot wel

1000 meter hoge bergen van het Zwarte Woud. Geniet op uw fietstocht door het Kinzigtal de verschillende landschappen op een fietspad dat steeds geleidelijk aan omlaag loopt. Ideaal voor fietsers die een langere tour willen maken en voor families.

Kinzigtäler pad van de vlotvaarders

Kom mee en ontdek de spannende geschiedenis op het Kinzigtäler pad van de vlotvaarders. Met behulp van audioguides voor kinderen en volwassenen en prachtige informatiepunten met belevenissen wordt de weg van Alpirsbach naar Wolfach een spannend avontuur. Het pad van de vlotvaarders Kinzigtal is een thematische wandelroute in het midden van het Zwarte Woud. Hier kan men het oude ambacht van de vlotterij en alles wat daarmee verband houdt weer opnieuw beleven!

Informatiepunt met belevenissen in Schiltach

Wandelen en fietsen

Meer tips voor fiets- en wandeltochten in het Kinzigtal op:

www.MittlererSchwarzwald.de/touren

www.schwarzwald-kinzigtal.info/Entdecken/Kinzigtal-aktiv

Maak gebruik van de fietsen- en E-bike-verhuur!

Vraag uw verhuurder resp. uw Tourist-Information naar de verhuurservice en oplaadpunten.

Belevenispaden voor gezinnen

Räuber Hotzenplotz-pad (Gengenbach)

Met het grote of kleine roverpad werd in Gengenbach een natuurbelevenispad aan de held van ontelbaar vele kinderen gewijd. Met „Zapfenzielschießen“, klimmen op de „Räuberfalle“, de „Räuberhutball“ of horen als een vleermuis – op de

verschillende informatiepunten is plezier voorgeprogrammeerd. Aangevuld worden de paden met grootmoeders boomgaard – een educatieve boomgaard waar je zelf kunt meedoen.

Zeller Bachsteig (Zell am Harmersbach)

Bij het heerlijk „verfrissende“ gevoel een stad vanaf de beek te verkennen, worden jullie begeleid door Hanna – dochter van het wereldberoemde pluimvee-paar „Hahn und Henne“ van het Zeller ke-

ramiek. Op een lengte van in totaal 1,6 km – in de beek en over land – loopt de Zeller Bachsteig midden door de oude stadskern tot aan het streekmuseum Fürstenberger Hof.

Hademar natuurbelevenispad (Oberharmersbach)

Kom mee op een korte boswandeling met aha-effect! Aan de 20 informatiepunten legt Hademar Waldwachtel jullie alles over zijn wereld uit. Het ca. 2 km lange natuurbelevenispad biedt een amusante

zoektocht door de natuur. Creatief ingerichte informatiepunten maken nieuwsgierig en laten de kinderen genoeg ruimte tussen weetgierigheid en fantasie.

Bächlewald (Haslach)

De ca. 4 km lange belevenisocht begint met een informatiebord bij het Gasthaus „Waldsee Terrasse“ en loopt via kleine paden en boswegen door het bos. Je uitleven, handigheid oefenen, plezier

hebben, landschap genieten – verbonden met een rustpauze in een Biergarten met speeltuin, midget-golf en het meertje in het bos.

Avonturenpad (Hausach)

Het 3 km lange belevenispad gaat omhoog naar de vlakbij Hausach gelegen Kreuzberg en naar de 800 jaar oude bergruïne Husen met een schitterend uitzicht op de stad en het Kinzigtal. Bij de informatiepunten kunnen de kinderen ravotten en hun handigheid tonen.

Daar kun je over palissaden lopen, er is een tunnel van aarde, een indianenladder, waterspelletjes bij de beek, een boomhuis of de populaire bontgekleurde slang om je evenwicht te testen. En bij wie vliegt de kegel met de katapult het verste?

Hornberger-Schießen-Weg (Hornberg)

Beleef op de gemakkelijke weg vanuit het stadscentrum naar boven naar het Hornberger Schloss op amusante wijze hoe het bekende gezegde „zum Hornberger Schießen“ eventueel is ontstaan. Onderweg zijn er meerdere

plekken waar de kinderen kunnen spelen. Daardoor is de weg ook voor kinderen iets heel bijzonders. Bovendien bestaat de mogelijkheid tot picknicken. De weg is ook voor gezinnen met kinderen zeer geschikt.

Kirnbacher Bollenhut-Talwegle (Wolfach)

Ontdek en beleef Kirnbach op de Kirnbacher-Bollenhut-Talwegle. Start en finish zijn of het Gasthaus Kirnbacher Hof aan het begin van het dal of het Gasthaus Sonne in het stadscentrum.

Van daaruit gaat het over 3,5 km en in ca. 1,5 uur langs de Kirnbach uit het dal omhoog of omlaag het dal in. Op de weg is er veel te ontdekken, ook voor de kinderen.

Openluchtzwembaden

Openluchtzwembaden Mittlerer Schwarzwald

„Die Insel“ – Freizeit- und Familien- bad Gengenbach

Grünstraße 65, 77723 Gengenbach

Waldterrassenbad Biberach

Jägerpfad 42, 77781 Biberach

Freibad Nordrach

Im Dorf 86, 77787 Nordrach

Familienbad Zell am Harmersbach

Nordrachter Straße 33, 77736 Zell a. H.

Freibad Oberharmersbach

Talstraße 71, 77784 Oberharmersbach

Openluchtzwembaden STK

Freibad Steinach

Schwimmbadstraße 12, 77790 Steinach

Freibad Haslach

Steinacher Str. 30, 77716 Haslach

Freibad Hofstetten

Waldseeweg 2, 77716 Hofstetten

Freibad Hornberg

Frombachstraße 53, 78132 Hornberg

Freibad Schiltach-Schenkenzell

Schlosshof, 77773 Schenkenzell

Kinzigtalbad Hausach (in aanleg)

77756 Hausach

Schwarzwald Tourismus Kinzigtal e.V.

Hauptstr. 41, 77709 Wolfach
Telefoon +49 (0) 78 34 / 23 800 90
post@schwarzwald-kinzigtal.info
www.schwarzwald-kinzigtal.info

Mittlerer Schwarzwald

Im Winzerhof, 77723 Gengenbach
Telefoon +49 (0) 78 03 / 930-149
Info@MittlererSchwarzwald.de
www.MittlererSchwarzwald.de

Karlsruhe

Stuttgart

Straßburg

A8

A81

Offenburg

Freudenstadt

Lahr

Gengenbach

Nordrach

Berghaupten

Zell a.H.

Oberharmersbach

Biberach

Hausach

Wolfach

Schenkenzell

Steinach

Haslach

Hofstetten

Mühlenbach

Gutach

Lauterbach

Hornberg

Rhein

A5

Freiburg

Villingen-Schwenningen

Basel

1e oplage 2019,

Wijzigingen onder voorbehoud,
vermelding van de openingstijden
onder voorbehoud